

ការវិនិច្ឆ័យរបស់អង្គការ លីកាដូ អំពី សេចក្តីព្រាងច្បាប់ថ្មី ដែលបង្ហាញពី វប្បធម៌នៃការគ្រប់គ្រង

ថ្ងៃទី ១១ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥

សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីសមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (LANGO) ដែលទទួលបាននៅ ក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥ នេះ នឹងតម្រូវឱ្យមានការចុះបញ្ជី ចំពោះសមាគម និង អង្គការមិនមែន រដ្ឋាភិបាល (NGOs) ក្នុងស្រុក (ជាតិ) និងអន្តរជាតិទាំងអស់ ហើយចាត់ទុកថាសកម្មភាពទាំងអស់របស់ អង្គការណាដែលមិនបានចុះបញ្ជីសមាជិកភាពជាបទព្រហ្មទណ្ឌ។ ការតម្រូវឱ្យចុះបញ្ជីនេះ ហាក់បី ដូចជា ត្រូវអនុវត្តទៅលើគ្រប់អង្គការទាំងអស់ ចាប់តាំងពីក្រុមមូលដ្ឋាន និងអង្គការសហគមន៍មូលដ្ឋាន រហូតដល់អង្គការអន្តរជាតិសំខាន់ៗទៀតផង។ ការតម្រូវឱ្យចុះបញ្ជីនេះដែរ អាចមានផលប៉ះពាល់យ៉ាង ធ្ងន់ធ្ងរ ជាពិសេសលើសេរីភាពនៃការបង្កើតសមាគមនៃក្រុមមូលដ្ឋាន និងអង្គការសហគមន៍មូលដ្ឋាន នានា។

ក្រសួងមហាផ្ទៃ នឹងមានឆន្ទានុសិទ្ធិពេញទីលើការយល់ព្រមចំពោះការចុះបញ្ជី ហើយលក្ខខណ្ឌ នៃច្បាប់នេះ អាចអនុញ្ញាតឱ្យមានការបដិសេធពាក្យសុំចុះបញ្ជី ដោយសារហេតុផលនយោបាយ។

អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកនិងអន្តរជាតិ និងសមាគមអន្តរជាតិទាំងអស់ ពេលបានចុះ បញ្ជីរួចហើយ នឹងត្រូវមានកាតព្វកិច្ចរក្សាអព្យាក្រឹតភាពនយោបាយ ដែលមាននិយមន័យក្នុងច្បាប់នេះ យ៉ាងស្រពិចស្រពិល។ រាជរដ្ឋាភិបាល នឹងអាចលុបឈ្មោះអង្គការណាមួយចេញពីបញ្ជីបាន ចំពោះ ការធ្វើរបាយការណ៍ស្របច្បាប់ ឬការរិះគន់ត្រឹមត្រូវ ផ្អែកលើមូលដ្ឋានទាំងនេះ។ រាជរដ្ឋាភិបាលមាន សិទ្ធិយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការចាត់វិធានដាក់ទណ្ឌកម្មមកលើសមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ហើយ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងមានអំណាចសម្រេចចិត្ត ក្នុងការលុបឈ្មោះក្រុមសមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋា- ភិបាលទាំងនោះចេញពីបញ្ជី ការពិន័យហួសហេតុ និងការដាក់ពាក្យបណ្តឹងព្រហ្មទណ្ឌមកលើរូបវន្ត បុគ្គលនានា។ ច្បាប់នេះក៏នឹងអនុញ្ញាតឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលដាក់នៅក្នុងបញ្ជីខ្មៅនូវឈ្មោះមេដឹកនាំនានា នៃសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលត្រូវបានលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីម្តងហើយ ដើម្បីហាម ឃាត់បុគ្គលទាំងនោះមិនអោយបង្កើតអង្គការថ្មីមួយទៀត។ ច្បាប់នេះក៏បានផ្តល់អំណាចទៅដល់រាជ រដ្ឋាភិបាលក្នុងការបញ្ចប់អនុស្សរណៈ (MOU) ភ្លាមៗ ជាមួយនឹងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលបរទេស ហើយធ្វើការនិរទេសបុគ្គលិករបស់សមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលបរទេស ដែលបានធ្វើ សកម្មភាពណាមួយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដោយមិនមានការចុះបញ្ជី ឬអនុស្សរណៈ។

ជាទីបញ្ចប់ ច្បាប់នេះក៏មានបទប្បញ្ញត្តិដ៏តឹងរឹងថ្មីៗជាច្រើនទៀត អំពីការធ្វើរបាយការណ៍ សកម្មភាពនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងមានអំណាចក្នុងការត្រួតពិនិត្យដោយរាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការធ្វើសវនកម្ម ហើយមានលក្ខខណ្ឌតម្រូវដ៏ច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់ ដែលលក្ខខណ្ឌទាំងនោះតម្រូវឱ្យមានការដាក់ជូននូវ ព័ត៌មានទាំងអស់ស្តីពីការផ្លាស់ប្តូរអ្នកដឹកនាំ និងការរៀបចំចាត់ចែងហិរញ្ញវត្ថុនិងការទំនាក់ទំនងជាមួយ ម្ចាស់ជំនួយ។

រាជរដ្ឋាភិបាលបានប្រកាសថា សេចក្តីព្រាងច្បាប់ថ្មីដែលត្រូវបានយល់ព្រមហើយនេះ គឺដូចគ្នា ទៅនឹងសេចក្តីព្រាងចុងក្រោយដែលបានបើកចំហជាសាធារណៈ នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១១។ ក៏ប៉ុន្តែដោយ ការវិភាគលើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថ្មីដែលបានលេចចេញឥឡូវនេះ បានបង្ហាញអំពីការកែប្រែយ៉ាងច្រើន ហើយសេចក្តីព្រាងច្បាប់ដ៏គ្រោះថ្នាក់នេះ គឺនឹងត្រូវបញ្ជូនទៅដល់រដ្ឋសភាជាតិឆាប់ៗនេះ។

សេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះរំលោភលើរដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា និងកាតព្វកិច្ចរបស់កម្ពុជា ដែលនៅក្រោម ច្បាប់អន្តរជាតិ។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះគឺមិនចាំបាច់ឱ្យមានទេ ហើយត្រូវតែលុបចោល។

ខាងក្រោមនេះគឺជាការវិភាគច្បាស់លាស់ទៅលើបទប្បញ្ញត្តិសំខាន់ៗ នៅក្នុងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ថ្មីដែលត្រូវបានឯកភាពរួចហើយ។ ច្បាប់នេះកាន់តែមានភាពធ្ងន់ធ្ងរឡើងៗ បើប្រៀបធៀបជាមួយ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១១ ហើយមានផលប៉ះពាល់ចំពោះក្រុមមនុស្ស ដែលមានប្រតិបត្តិការ នៅកម្ពុជា។

ជំពូកទី ១ - និយមន័យនៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងសមាគម

- មាត្រា ៤ ថ្មីត្បិតតែមាត្រានេះមិនប៉ះពាល់ដល់អង្គការសហគមន៍មូលដ្ឋានក៏ដោយ ក៏ប៉ុន្តែក្នុងនិយម ន័យដ៏ទូលំទូលាយរបស់សមាគម ដែលតម្រូវឱ្យអង្គការទាំងនោះធ្វើការចុះបញ្ជីផងដែរ។ បើមានការ តម្រូវឱ្យចុះបញ្ជី ចំពោះក្រុមមូលដ្ឋាន និងអង្គការសហគមន៍មូលដ្ឋាន នេះអាចមានផលប៉ះពាល់ ធ្ងន់ធ្ងរលើសេរីភាពនៃការបង្កើតសមាគមរបស់ក្រុមទាំងនោះ។ លើសពីនេះទៅទៀត ការកំណត់ និយមន័យមិនច្បាស់លាស់ អាចធ្វើអោយមានការរឹតត្បិតចំពោះការចុះបញ្ជី សម្រាប់ក្រុមជាច្រើន ដែលកំពុងធ្វើសកម្មភាពស្របច្បាប់ ឧទាហរណ៍ដូចជា សកម្មជនដីធ្លីជាដើម។

ជំពូកទី ២ - ការបង្កើតសមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងការចុះបញ្ជីសមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក

- មាត្រា ៥ បង្កើតលក្ខខណ្ឌតឹងរឹងជាងមុន ចំពោះការបង្កើតអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ឬសមាគម ក្នុងស្រុក ដោយតម្រូវឱ្យមានសមាជិកស្ថាបនិកដែលជាបុគ្គលចំនួនយ៉ាងតិច ៥ (ប្រាំ) រូប

ដែលចំនួននេះ មានការកើតឡើងពីចំនួន ៣ (បី) រូប ដែលមាននៅក្នុងសេចក្តីព្រាងច្បាប់លើកទី ៤ (ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១១)។

- មាត្រា ៥ ក៏បានហាមឃាត់បុគ្គលមិនឲ្យបង្កើតសមាគម ឬអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក ប្រសិនបើបុគ្គលនោះធ្លាប់បំពេញតួនាទីជាថ្នាក់ដឹកនាំ សមាគម ឬអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុង ស្រុក ដែលត្រូវបានលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីម្តងហើយ ដោយរដ្ឋាភិបាល។ មាត្រានេះបង្ហាញថាច្បាប់ នេះអាចនឹងត្រូវយកមកប្រើប្រាស់ដើម្បីប្រឆាំងនឹងរូបវន្តបុគ្គល។ ពាក្យថា “តួនាទីជាថ្នាក់ដឹកនាំ” គឺមិនមានភាពច្បាស់លាស់ ដូច្នេះវាអាចពង្រីកនូវវិសាលភាពដល់វិធានការប្រឆាំងនឹងបុគ្គលិករបស់ សមាគម ឬអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក។
- មាត្រា ៨ ត្រូវបានពង្រីក ដោយប្រើភាសាដែលឲ្យមានការសម្រេចចិត្តទូលំទូលាយ ដើម្បីអនុញ្ញាត ឱ្យក្រសួងមហាផ្ទៃធ្វើការបដិសេធពាក្យសុំចុះបញ្ជី ដោយផ្អែកថា សកម្មភាពទាំងនោះ “ធ្វើឱ្យប៉ះ ពាល់ដល់សន្តិសុខ ស្ថិរភាព និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ឬបង្កនូវភាពអន្តរាយដល់សន្តិសុខជាតិ ឯកភាពជាតិ វប្បធម៌ ប្រពៃណីទំនៀមទំលាប់របស់សង្គមជាតិកម្ពុជា”។ ភាសានេះ គឺបើកចំហដល់ ការបកស្រាយដ៏ទូលំទូលាយ និងតាមហេតុផលនយោបាយ ហើយអនុញ្ញាតឱ្យរដ្ឋាភិបាលធ្វើការ ហាមឃាត់ចំពោះសកម្មភាពណាមួយ តាមរយៈការរារាំងការចុះបញ្ជី។ មិនមានដំណោះស្រាយផ្នែក រដ្ឋបាលណាមួយឡើយ មានតែបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទៅតុលាការតែប៉ុណ្ណោះទេ។
- មាត្រា ៩ ត្រូវបានពង្រីកបន្ថែម ដើម្បីធ្វើការហាមឃាត់ចំពោះសកម្មភាពណា ដែលអនុវត្តដោយ សមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកទាំងអស់ដែលមិនបានចុះបញ្ជី ដូចដែលមានចែង ក្នុងមាត្រា ៤។ លក្ខខណ្ឌតម្រូវជាមូលដ្ឋាននេះ គឺមានភាពរឹតបន្តឹងហួសហេតុ និងអាចចាត់ទុក សកម្មភាពរបស់ក្រុមមូលដ្ឋាន និងអង្គការសហគមន៍មូលដ្ឋាន នៅក្នុងលក្ខណៈដូចគ្នាទៅនឹង សកម្មភាពរបស់សមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក។ ឥឡូវ ការអនុវត្តសកម្មភាពទាំង អស់នេះ ប្រឈមនឹងការដាក់ពិន័យ នៅក្រោមមាត្រា ៣២ ហើយអនុញ្ញាតឲ្យមានការប្តឹងពី បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ យោងតាមក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។ នៅក្នុងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ចាស់ (ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១១) សមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកដែលមិនបានចុះបញ្ជី មិនត្រូវបានផ្តល់នូវភាពស្រប ច្បាប់ក្នុងការធ្វើសកម្មភាព ប៉ុន្តែនៅតែអនុញ្ញាតឱ្យអនុវត្តសកម្មភាពបានដែរ។
- មាត្រា ១១ ផ្តល់នូវអំណាចជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្នុងការកំណត់លក្ខខណ្ឌ បែបបទ និងនីតិវិធី នៃការបង្កើតនិងការចុះបញ្ជីសមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក សម្រាប់នីតិបុគ្គល និងសម្រាប់ជនបរទេស។ នេះមានន័យថា កាតព្វកិច្ចដាក់ស្តែងនៃការចុះបញ្ជី គឺនៅតែមិនទាន់ ដឹងច្បាស់លាស់នៅឡើយ។

ជំពូកទី ៣ - ការចុះបញ្ជីសមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលបរទេស

- មាត្រា ១២ បង្កើតនូវលក្ខខណ្ឌតម្រូវឱ្យមួយ សម្រាប់គម្រោងរយៈពេលខ្លីរបស់សមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ ដោយត្រូវស្នើសុំការអនុញ្ញាតពីក្រសួងការបរទេសនិងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ តាមរយៈដៃគូក្នុងស្រុក។ ក្នុងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ចាស់ សមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ គ្រាន់តែតម្រូវឱ្យជូនដំណឹងដល់ក្រសួងនោះតែប៉ុណ្ណោះ។ មិនមានការបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់អំពីរយៈពេលនៃគម្រោងរយៈពេលខ្លីឡើយ។
- មាត្រា ១៣ តម្រូវឱ្យសមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ ដាក់បញ្ចូលនូវលិខិតសន្យាផ្តល់នូវរាល់គណនីទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងធនាគារនៅកម្ពុជា។ មាត្រា ១២ ដល់ ១៧ បង្កើតនូវលក្ខខណ្ឌថ្មី សម្រាប់ការយល់ព្រមលើអនុស្សរណៈ។ សមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិដែលបានចុះអនុស្សរណៈរួចហើយ នឹងត្រូវតម្រូវឱ្យផ្តល់ព័ត៌មានលំអិតអំពីគណនីធនាគារយោងតាមមាត្រា ១៧។

ជំពូកទី ៥ - កាតព្វកិច្ច អព្យាក្រឹតភាពនយោបាយ និងសវនកម្មហិរញ្ញវត្ថុរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល

- មាត្រា ២២ លុបចោលនូវកាតព្វកិច្ចក្នុងការជ្រើសរើសបុគ្គលិកជនជាតិខ្មែរឱ្យច្រើនជាអតិបរមា ដូចដែលបានចែងនៅក្នុងសេចក្តីព្រាងច្បាប់លើកទី ៤ (ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១១)។
- មាត្រា ២៤ បញ្ជាក់ដោយមិនបានច្បាស់លាស់ថា អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកនិងអន្តរជាតិ និងសមាគមអន្តរជាតិតម្រូវឱ្យមានអព្យាក្រឹតភាពនយោបាយ ដោយមានការគំរាមលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជី។ គួរឱ្យកត់សម្គាល់ផងដែរថា បទប្បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវអនុវត្តចំពោះសមាគមក្នុងស្រុកនោះទេ។ បទប្បញ្ញត្តិនេះអាចត្រូវបានគេអនុវត្តខុស ដើម្បីគាបសង្កត់លើការធ្វើរបាយការណ៍ និងការវិះគន់ណាមួយដោយស្របច្បាប់ចំពោះរាជរដ្ឋាភិបាល ហើយរាជរដ្ឋាភិបាលនឹងធ្វើការឆ្លើយតបទៅនឹងការវិះគន់នេះ តាមរយៈការលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីជាអចិន្ត្រៃយ៍ចំពោះអង្គការទាំងនោះ ក្រោមការដាក់ទណ្ឌកម្មនៃច្បាប់ស្តីពីសមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល។
- មាត្រា ២៥ បានបន្ថែមអំណាចក្នុងការជ្រៀតជ្រែកនៅក្នុងប្រតិបត្តិការផ្ទៃក្នុងរបស់សមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលអាចឈានទៅដល់ការចូលដល់ទីស្នាក់ការ ហើយរឹបអូសកំណត់ត្រានានា។ វាបង្កើតនូវអំណាចទូលំទូលាយបន្ថែមទៀតដល់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឬអាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិ ដើម្បីធ្វើសវនកម្មលើសមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល។ សេចក្តីយោងទាំងឡាយទាក់ទងនឹងលក្ខខណ្ឌដាក់លាក់ដែលនាំឱ្យមានការធ្វើសវនកម្មត្រូវបានលុបចេញ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យមានការប្រើប្រាស់បទប្បញ្ញត្តិនេះទៅតាមហេតុផលនយោបាយ។ ក្រសួងមហាផ្ទៃក៏ត្រូវ

បានផ្តល់នូវអំណាច ក្នុងការទាមទារនូវកំណត់ត្រាហិរញ្ញវត្ថុនិងសកម្មភាពរបស់សមាគមក្នុងស្រុក ដោយមិនចាំបាច់មានមូលហេតុ ឬការទទួលខុសត្រូវ។ មាត្រានេះ មិនអនុញ្ញាតឲ្យមានសិទ្ធិប្តឹង ជំទាស់នោះទេ ហើយការបដិសេធក្នុងការអនុវត្តតាម នឹងត្រូវទទួលរងការដាក់ទណ្ឌកម្មក្រោមជំពូក ទី ៧។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីសមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមានបំណងធ្វើការដាក់បន្ទុក ផ្នែករដ្ឋបាលបន្ថែមទៀត ទៅលើអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក តាមរយៈការតម្រូវឱ្យមានការ ដាក់តម្កល់ច្បាប់ចម្លងនៃគ្រប់ឯកសារដែលផ្ញើជូនទៅម្ចាស់ជំនួយ ព្រមទាំងសំណើសុំថវិកា និង កិច្ចព្រមព្រៀងហិរញ្ញប្បទានដែលម្ចាស់ជំនួយបានយល់ព្រម ឱ្យបានក្នុងរយៈពេល ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃផ្ញើទៅម្ចាស់ជំនួយ ឬថ្ងៃម្ចាស់ជំនួយបានឯកភាពយល់ព្រម។ លក្ខខណ្ឌនេះអាច ដាក់ការសម្រេចចិត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល នៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ បទ ប្បញ្ញត្តិបែបនេះបានបង្ហាញពីចេតនានយោបាយ ក្នុងការរារាំងសមត្ថភាពប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុម សង្គមស៊ីវិល និងអាចមានផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរ ដល់សមត្ថភាពរបស់ក្រុមមូលដ្ឋាននិងអង្គការ សហគមន៍មូលដ្ឋាន ក្នុងការបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌនៃការចុះបញ្ជី។

ជំពូកទី ៦ - តុលាការបានបញ្ជាឱ្យចាត់ចែងធនធាន បន្ទាប់ពីការផ្អាក ការលុបចោល ឬការបញ្ចប់ នៃអនុស្សរណៈ

- មាត្រា ២៩ បានដាក់ទ្រព្យសម្បត្តិនិងធនធានរបស់សមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក ឲ្យប្រឈមនឹងការរឹបអូស។ សមាគមឬអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកណាមួយ ដែលត្រូវបាន រំលាយ ឬលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីដោយការសម្រេចរបស់តុលាការ ត្រូវតែគោរពតាមសេចក្តីសម្រេច ទាំងអស់របស់តុលាការ ដែលទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងធនធាននិងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួន។ ហានិភ័យចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិនេះ ក៏បានដើរតួជាការបង្អាក់លើការប្តឹងជំទាស់និងការសម្រេចចិត្ត នៃក្រសួងមហាផ្ទៃផងដែរ។

ជំពូកទី ៧ - ការដាក់ទណ្ឌកម្ម

- ជំពូកទី ៧ វិធានការរដ្ឋបាល ត្រូវបានពង្រីកពីចំនួនពីរមាត្រាទៅប្រាំពីរមាត្រា ដែលបង្ហាញនូវ ចេតនារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការប្រើច្បាប់នេះដើម្បីបំបិទសម្លេងរបស់សង្គមស៊ីវិល។ ជំពូកនេះ បានលុបចោលការព្រមានពីក្រសួង រហូតដល់ការលុបចោលការចុះបញ្ជី និងបញ្ចប់អនុស្សរណៈ ដោយដាក់នូវលក្ខខណ្ឌតឹងរ៉ឹងយ៉ាងខ្លាំងជាងមុនទៅទៀត។
- មាត្រា ៣០ ចែងថា ឥឡូវនេះអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក អាចត្រូវបានលុបឈ្មោះចេញ ពីបញ្ជី ប្រសិនបើអង្គការត្រូវបានរកឃើញថា បានរំលោភលើលក្ខខណ្ឌអព្យាក្រឹតភាពនយោបាយ

ក៏ដូចជាការរំលោភលើកាតព្វកិច្ចក្នុងការផ្តល់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។ មាត្រា ៣០ ក៏បានបន្ថែម ពាក្យដែលមានន័យទូលំទូលាយនិងមិនច្បាស់លាស់ សម្រាប់ផ្តល់អំណាចសម្រេចចិត្តរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ក្នុងការលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជី ចំពោះសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកណា ដែល ធ្វើសកម្មភាព និងមានគោលបំណងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សន្តិសុខ ស្ថិរភាព និងសណ្តាប់ធ្នាប់ សាធារណៈ ឬបង្កនូវភាពអន្តរាយដល់សន្តិសុខជាតិ ឯកភាពជាតិ វប្បធម៌ និងប្រពៃណីទំនៀម ទំលាប់របស់សង្គមជាតិកម្ពុជា។ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏អាចផ្អាកសកម្មភាព ឬលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជី ចំពោះសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកណា ដែលបំពានលើលក្ខន្តិកៈរបស់ខ្លួន ឯងផ្ទាល់។

- មាត្រា ៣២ បញ្ជូលនូវការពិន័យថ្មីដ៏តឹងរ៉ឹងមួយ ចំពោះសកម្មភាពដែលអនុវត្តដោយសមាគម និង អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកដែលមិនបានចុះបញ្ជី។ មាត្រានេះសង្កត់ធ្ងន់ថា អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ *ត្រូវតែធ្វើសកម្មភាព* ជាបន្ទាន់ ចំពោះសកម្មភាពដែលធ្វើឡើងដោយក្រុមនានារបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដែលមិនបានចុះបញ្ជី។ នៅក្នុងករណីនៃការបន្តធ្វើសកម្មភាព ក្រសួងមហាផ្ទៃអាចធ្វើការពិន័យ លើសមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកដែលមិនបានចុះបញ្ជី ចន្លោះពី ៥ លានរៀល រហូតចំនួនអតិបរមា ១០ លានរៀល និងបញ្ជូនករណីនេះទៅកាន់តុលាការដើម្បីផ្តន្ទាទោស។ កម្រិត នៃការពិន័យនេះ គឺមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរពេក សម្រាប់ក្រុមមូលដ្ឋាន និងអង្គការសហគមន៍ មូលដ្ឋាន។ របបនៃការដាក់ទណ្ឌកម្មនេះក៏អនុវត្តផងដែរទៅលើសមាគម និងអង្គការមិនមែន រដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក ដែលបានបន្តសកម្មភាពរបស់ខ្លួន បន្ទាប់ពីត្រូវបានលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជី។
- មាត្រា ៣៣ ធ្វើវិសោធនកម្មលើការដាក់ទណ្ឌកម្ម សម្រាប់សមាគម និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល បរទេស ដោយនឹងមានការជូនដំណឹងជាដំបូងមួយរបស់ក្រសួង ដែលមានរយៈពេល ៣០ ថ្ងៃ ហើយ ឥឡូវនេះ បន្តដោយផ្ទាល់ដោយការបញ្ជប់អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់តែម្តង។ មូលហេតុនៃ ការបញ្ជប់អនុស្សរណៈ រួមមាន ការបន្តមិនគោរពតាមបទប្បញ្ញត្តិនានាស្តីពីរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនៃ មាត្រា ១៧ និង ២៥ និងលក្ខខណ្ឌអព្យាក្រឹតភាពនយោបាយ នៃមាត្រា ២៤។
- មាត្រា ៣៤ បញ្ជាក់ថា អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធនានាត្រូវតែចាត់វិធានការលើអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ឬ សមាគមបរទេសដែលប្រតិបត្តិការដោយគ្មានការចុះបញ្ជី ឬបន្តដំណើរការបន្ទាប់ពីមានការបញ្ជប់ អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់។ ជនបរទេសនានាដែលបំពេញការងារឱ្យអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ឬ សមាគមបរទេសដែលមិនបានចុះបញ្ជី អាចនឹងត្រូវបាននិរទេស និង/ឬ ទទួលរងការចោទប្រកាន់ ពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌបន្ថែមទៀតផងដែរ។ មាត្រានេះ បង្កឱ្យមានហានិភ័យជាពិសេសមួយ ដល់ បុគ្គលិកជាជនបរទេសរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលបរទេស ដែលធ្វើការងារផ្នែកស៊ើបអង្កេតនៅ

ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដោយនឹងត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការបន្តគំរាមកំហែងនៃការនិរទេសជាបន្ទាន់ ប្រសិនបើអង្គការរបស់ពួកគេត្រូវបានលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជី។

- មាត្រា ៣៥ បានបង្កើតហេតុផលយ៉ាងទូលំទូលាយបន្ថែមទៀតសម្រាប់ការបញ្ចប់អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់ជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងសមាគមអន្តរជាតិ ដែលរួមមាន “សកម្មភាពដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សន្តិភាព ស្ថិរភាព និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ឬបង្កនូវភាពអន្តរាយដល់សន្តិសុខជាតិ ឯកភាពជាតិ វប្បធម៌ និងប្រពៃណីទំនៀមទំលាប់នៃសង្គមជាតិកម្ពុជា”។ មាត្រានេះក៏បានទុកឱកាសក្នុងការផ្ដន្ទាទោសព្រហ្មទណ្ឌបន្ថែមទៀតផងដែរ។ មាត្រានេះមិនមានតម្រូវការនៃការជូនដំណឹង ឬការផ្តល់ឱ្យប្តឹងទាស់ ឬដំណោះស្រាយសម្រាប់ការបញ្ចប់អនុស្សរណៈនោះទេ។
- មាត្រា ៣៦ បានបន្ថែមការលើកឡើងដែលមិនចាំបាច់អំពីលទ្ធភាពសម្រាប់ការផ្ដន្ទាទោសបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌបន្ថែមទៀត ចំពោះសមាគម ឬអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក ដែលធ្វើសកម្មភាពប៉ះពាល់ដល់សន្តិភាព ដូចជាសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងការលាងលុយកខ្វក់ ការផ្គត់ផ្គង់ហិរញ្ញវត្ថុដល់ភេរវកម្ម ឬសកម្មភាពខុសច្បាប់ផ្សេងៗទៀត។

ជំពូកទី ៨ - ការចុះបញ្ជីឡើងវិញ សម្រាប់អង្គការដែលមានស្រាប់

- មាត្រា ៣៧ បានលុបចេញនូវកាតព្វកិច្ចរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ឬសមាគមក្នុងស្រុកណាដែលបានតម្កល់សុំណុំលិខិតរួចហើយ ក្នុងការជូនដំណឹងដល់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្នុងរយៈពេល ៣៦៥ ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃនៃការចូលជាធរមាននៃច្បាប់ស្តីពីសមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (LANGO) អំពីការបន្តសកម្មភាពរបស់អង្គការ ដោយត្រូវចាត់ទុកថាអង្គការនោះបានចុះបញ្ជី។
- មាត្រា ៣៨ អនុញ្ញាតឱ្យមានការចុះបញ្ជីដោយស្វ័យប្រវត្តិចំពោះអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងសមាគមអន្តរជាតិណា ដែលបានចុះអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់ជាមួយរដ្ឋាភិបាលរួចហើយ ហើយការចុះបញ្ជីមានសុពលភាពរហូតដល់ថ្ងៃកំណត់អនុស្សរណៈដែលបានចុះរួច។